

HRVATSKA NARODNA BANKA

EUROSUSTAV

OSNOVNI RAČUN

INFORMIRAJ SE

 **FINANCIJSKA
PISMENOST**

Što je osnovni račun?

Osnovni račun je eurski račun za plaćanje koji vam omogućuje:

- otvaranje, vođenje i zatvaranje računa te izdavanje debitne kartice za navedeni račun
- neograničen broj polaganja novčanih sredstava na račun
- neograničen broj podizanja gotovog novca s računa na šalteru ili bankomatu u državama članicama Europskog gospodarskog prostora (EGP)
- ugovaranje trajnih naloga
- ugovaranje internetskog ili mobilnog bankarstva
- neograničen broj platnih transakcija:
  - izravnog terećenja
  - korištenjem platne kartice računa, uključujući plaćanja preko interneta
  - kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i uslugom internetskog i mobilnog bankarstva.

Banka ne smije, protivno vašoj volji, uvjetovati otvaranje i korištenje osnovnog računa ugovaranjem dodatnih usluga osim ovdje navedenih.

Koja je razlika između osnovnog računa i 'običnog' računa za plaćanje?

Osnovni račun ima slične funkcionalnosti kao i tekući račun, ali na osnovnom računu nije dopušteno ugovoreno prekoračenje, tj. "minus" na računu. Dakle, moguće je raspolagati jedino novcem koji uistinu posjedujete. To znači da morate raspolagati dovoljnom količinom novca prije samog plaćanja, inače plaćanje neće biti moguće provesti.

Također, osnovni račun može biti samo u domaćoj valuti – eurima, za razliku od ostalih računa za plaćanje koji mogu biti devizni ili multivalutni. Osnovni račun ne uključuje kreditnu karticu, ali ju potrošač može ugovoriti zasebno ako to želi i ako zadovoljava sve uvjete za istu.

U ostalim obilježjima računi su vrlo slični: osnovni račun pruža vam mogućnost svakodnevnog primanja uplata, plaćanja računa ili korištenja debitne kartice za kupnju na prodajnim mjestima i preko interneta.

Plaća li se naknada za osnovni račun?

Da, za korištenje osnovnog računa plaća se naknada, pa je poželjno prije ugovaranja usluge pročitati "Tarifu naknada", tj. cjenik banke i informirati se o iznosu koji će vam biti naplaćen. Cjenici odnosno tarifnici banaka dostupni su u poslovnicama banaka ili na njihovim internetskim stranicama.

Za usluge obuhvaćene osnovnim računom banka smije potrošaču naplatiti razumnu naknadu, tj. naknadu prema svojoj uobičajenoj poslovnoj politici. Osim toga, banka vas je i sama dužna besplatno informirati o svim uslugama koje se nude u sklopu tog računa, uvjetima korištenja usluga i naknadama koje će vam biti naplaćene.

S ciljem informiranosti potrošača, Hrvatska narodna banka na svojoj internetskoj stranici www.hnb.hr objavljuje usporedbu naknada za sve banke u Republici Hrvatskoj, tako da građani mogu jednostavno usporediti naknade. Naknade se mogu usporediti i na mobilnim uređajima, pomoću mobilne aplikacije HNB-a (mHNB).

Tko može otvoriti osnovni račun?

Pravo na otvaranje osnovnog računa ima svaka osoba, tj. potrošač koji ima zakonito boravište u zemljama Europske unije ili koji još nema dozvolu za boravak, ali čije protjerivanje nije moguće zbog pravnih ili stvarnih razloga.

Primjer:

Upisali ste studij u drugoj državi članici Europske unije ili dolazite na studij u RH – možete se koristiti osnovnim računom u državi boravka za vrijeme trajanja studija.

**VODITE
RAČUNA
O SVOJEM
RAČUNU**

Primjer:

Zaposlili ste se u drugoj državi članici Europske unije iako i dalje živite u matičnoj zemlji – možete se koristiti osnovnim računom u državi vašeg poslodavca kako biste smanjili eventualne troškove. Banka vam ne može odbiti otvaranje osnovnog računa zato što ne živite u određenoj državi.

Primjer:

Zbog životnih okolnosti postali ste migrant, tražitelj ili korisnik azila, ako imate zakonito boravište u Europskoj uniji ili još niste dobili dozvolu za boravak, a protjerivanje nije moguće zbog pravnih ili stvarnih razloga, možete se koristiti osnovnim računom u državi boravka.

Što je osnovni račun za osjetljivu skupinu potrošača?

Osnovni račun za osjetljivu skupinu potrošača jest račun za plaćanje koji mogu otvoriti potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini potrošača, tj. potrošači koji su korisnici sljedećih prava prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb:

- zajamčene minimalne naknade
- naknade za osobne potrebe korisnika smještaja
- naknada za redovito studiranje
- osobne invalidnine
- doplatka za pomoć i njegu
- naknade do zaposlenja.

Mjesečna naknada za osnovni račun za osjetljivu skupinu potrošača znatno je povoljnija u odnosu na naknade za druge račune. Naknade za vođenje osnovnog računa za osjetljivu skupinu potrošača kreću se od 0 eura do 0,20 eura mjesečno.

Ako potrošač koji zadovoljava navedene uvjete želi otvoriti osnovni račun, može se javiti svojoj banci i pri ugovaranju osnovnog računa za osjetljivu skupinu treba priložiti:

- važeći identifikacijski dokument (osobnu iskaznicu) i
- rješenje Centra za socijalnu skrb ili drugi dokaz o korištenju navedenih prava prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb.

Može li se osnovni račun otvoriti u bilo kojoj kreditnoj instituciji?

Osnovni račun potrošačima moraju otvarati samo najveće banke, a ostale, manje banke, mogu ga otvarati ako to žele. Dakle, sve banke koje prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu imaju ukupnu imovinu veću od 1.990.842.126,22 eura dužne su potrošačima nuditi osnovni račun. Trenutačno je u Republici Hrvatskoj sedam banaka koje ispunjavaju ovaj uvjet.

Smije li zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa biti odbijen?

Banka koja ima obvezu potrošačima nuditi osnovni račun ne smije postavljati uvjete za otvaranje i korištenje osnovnog računa koji na bilo kojoj osnovi diskriminiraju potrošače. Međutim, zahtjev vam može biti odbijen ako na području Republike Hrvatske već imate otvoren račun za plaćanje koji vam omogućuje korištenje usluga koje obuhvaća osnovni račun ili ako bi otvaranje tog računa dovelo do povrede propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

Odluku o prihvaćanju ili odbijanju vašeg zahtjeva za otvaranje osnovnog računa banka vam treba dostaviti u roku od deset radnih dana od primitka zahtjeva.

Više informacija na:

Usporedite bankovne naknade

www.hnb.hr/temeljne-funkcije/platni-promet/usporedba-naknada

mHNB

Mobilna aplikacija Hrvatske narodne banke

HRVATSKA NARODNA BANKA

EUROSUSTAV

Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb
zastita.potosaca@hnb.hr
www.hnb.hr